

Z OBSAHU:

Zprávy z radnice
Z fotbalové historie - V. Špínka
Informace z Obecní knihovny
Zprávy z MZŠ - Letní tábor
Rozpis fotbalových zápasů - podzim 2005
Z historie Velkého Oseka (1969-1974)
Dějiny Spolku sportovních rybářů
Poradna spotřebitele
Zajímavosti, kvíz

LOGO
RADNICE

ZPRÁVY Z RADNICE

- 8.6.2005** - se starosta sešel v Praze s předsedou ODS Mirkem Topolánkem.
- 9.6.2005** - byla předána firmou DHV "Studie školní a zaměstnanecké dopravy ve Velkém Oseku a okolí". Studie navrhuje mimo jiné zefektivnění současného stavu autobusové dopravy a zavedení spoje se zastávkami u TESCA, KAUFANDU, Plaveckého bazénu a Nemocnice.
- 17.6.2005** - se konalo jednání o rozšíření dobývacího prostoru Veltruby I.
- 29.6.2005** - dostala naše Jednotka dobrovolných hasičů do užívání dýchací přístroj.
- 30.6.2005** - proběhlo XIV. veřejné zasedání obecního zastupitelstva. Na programu byla mimo jiné odsouhlasena Smlouva o provozování vakuové kanalizace s firmou VO-DOS s.r.o., prodej pozemků v průmyslové zóně. Dále byli přítomní informováni o vyhraném soudním sporu se Zdeňkem Velechovským a JUDr. Mikovou, kteří si nárokovali pozemky ve vlastnictví obce Velký Osek. Starosta rovněž seznámil zastupitele s dopisem ministra financí Mgr. Sobotky týkajícího se překročení ukazatele dluhové služby.
- 3.8.2005** - byl na Husově náměstí instalován výdejní stojan na EKO-vodu.
- 4.8.2005** - starosta jednal s novým předsedou Okresní hospodářské komory Ing. Josefem Domnosilem o možné spolupráci obce a OHK.
- 19.8.2005** - se konala pracovní plavba lodí Král Jiří po Labi z Kolína do Nymburka. Za účasti starostů obcí ležících na Labi a zástupců Středočeského kraje včetně hejtmána Ing. Petra Bendla byly v přátelské atmosféře řešeny společné každodenní problémy zástupců samospráv.
- 26.8.2005** - jednání se zástupci Středočeské plynárenské a.s. o vzájemném započtení půjčky ve výši 5 mil. Kč a plynovodního rozvodného zařízení o hodnotě 5,3 mil. Kč.
- 8.9.2005** - místní šetření ve věci přístupové cesty do chatové oblasti Oseček. Po zhodnocení jednotlivých variant se jeví jako nejschůdnější výstavba nového mostu.
- 9.9.2005** - výběr trasy splaškové kanalizace z obce Velký Osek na ČOV v areálu průmyslové zóny Kolín - Ovčáry.

Ing. Jiří Otta - starosta

Počet obyvatel k 1.1.2005

	celkem	muži (věkový průměr)	ženy (věkový průměr)
Česká republika	10.220.577	4.980.913 (38,2)	5.239.664 (41,3)
Velký Osek	2.166	1.046 (39,1)	1.120 (43,0)

Co do počtu obyvatel je obec Velký Osek na 587. - 588. místě společně s obcí Jínce (celkem je v naší republice cca 6.500 obcí, a to včetně měst).

Pro srovnání:	Praha	1.170.571	obyvatel
	Kolín	29.489	obyvatel
	Poděbrady	13.194	obyvatel
	Libice n./C.	1.314	obyvatel
	Veltruby	1.306	obyvatel
	Opolany	801	obyvatel
	Oseček	112	obyvatel
	Volárna	450	obyvatel

=====
Naděje o.p.s. pořádá
v sobotu 15.10.2005 od 20 hodin
v sále Dělnického domu

POSVÍCENSKOU ZÁBAVU NACONOTY

známá country kapela z Náměstě nad Oslavou

Pozor: Tradiční soutěž o nejlepší posvícenské koláče !!!

Vstupné: 50,-Kč

=====

Osečtí internacionálové vzpomínají - **ing. Václav Špinka**

Říká se - "To nejlepší na konec" - a v případě "Vzpomínek" to platí doslova. V dnešním pokračování a ještě v několika dalších budou otiskovány vzpomínky bývalého vynikajícího brankáře a příležitostného střelce Viktorie Václava Špinky. Jeho vzpomínky jsou tak obsáhlé, že jim jedno číslo Osečanu nestačí. A jsou napsány tak skvěle, že by ode mne byla velká troufalost, kdybych do nich nějak zasahoval, nebo na nich něco upravoval. Budou tedy uváděny tak, jak je Vašek Špinka sám sepsal. Jsem přesvědčen, že se u nich pobavíte stejně jako já! A stejně jako já si postesknete, jaká je to škoda, že Vaškův literární talent a smysl pro humor nebyly využity více.

Na začátek, tak jak je dobrým zvykem, několik slov o autorovi dnešních vzpomínek.

Narodil se v neděli 7. března 1943 ve Velkém Oseku ve Štefánikově ulici (dnešní Kpt. Jaroše), v domě č. 571, kde měl jeho otec lakýrnickou dílnu. Po ukončení osecké základní školy vystudoval nejdříve gymnázium (tehdy jedenáctiletku) v Kolíně a potom Fakultu elektrotechnickou ČVUT v Poděbradech. Po ukončení studia v r. 1965 nastoupil na umístěnkou do prvního zaměstnání v Tesle Přelouč. Kvůli složitému dojíždění po čase zaměstnání změnil a od r. 1970 potom pracoval ve VÚPM (Výzkumný ústav paliv a maziv) v Kolíně. Od 1. ledna 1990 soukromě podniká. V r. 1972 se oženil, spolu se svou ženou Helenkou vychovali v domě v Tyršově ulici tři děti.

Celý svůj osobní i fotbalový život strávil ve Velkém Oseku, hrál postupně za žáky, dorost i dospělé. Jenom sezonu 1966-67, kdy vykonával základní vojenskou službu, strávil v Dukle Trnava, které pomohl k postupu do KP Západoslovenského kraje. Za své brankářské kariéry měl v brance Viktorie silné konkurenty jako byli J. Vácha, J. Kočí a J. Satrapa, přesto se prosadil a patřil k oporám mužstva. Měl také tu výhodu, že v případě potřeby mohl nastoupit i v útoku, kde patřil k nejlepším střelcům. Jak sám skromně přiznává, nepatřil k žádným "ranařům". Gólů dosahoval většinou tak, že do branky dorazil odražený míč, nebo se od něj míč ve skrumáži do branky nějak odrazil sám. Byl prý ve správný čas na správném místě. Spolu s J. Novákem a M. Vilímkem patří Vašek k hráčům, kteří celý svůj sportovní život prožili ve Viktorce a odehráli v ní nejvíce sezón. A to ještě jeho kariéru předčasně ukončily problémy s kyčelním kloubem. Nedávno si ho nechal vyměnit a už zase běhá jako kdysi. Jenom ta léta přibyla! Kromě fotbalu měl rád i jiné sporty, dobře hrál i volejbal a nohejbal. Dodnes rád vzpomíná na bohatý sportovní život u Labe na Osečku.

A úplně na konec ještě jedna zajímavost o jeho otci, mistru lakýrnickém. Jak víme z obecní kroniky, byla v r. 1935 v Oseku, v neuvěřitelném termínu 5 měsíců, postavena nová škola. Stavitel Záruba z Kolína panu Špinkovi předložil finančně velice výhodnou nabídku na provedení nátěru všech oken a dveří v nové škole. Nevýhodou této nabídky byl šibeniční termín a finanční sankce při jeho nesplnění. Pan Špinka si vzal jeden den na rozmyšlenou, doma sedl a počítal. Druhý den staviteli Zárubovi kývl a jeho nabídku přijal s podmínkou, že ho v práci nesmí nikdo a nic zdržovat, což pan stavitel zaručil. Se svým úkolem se pan Špinka vyrovnal se ctí, v požadované kvalitě i termínu. Přispěl tak významnou měrou k tomu, že nová škola mohla v září 1935 přivítat ve svých třídách první žáky.

Potud Václav Židů, dále už pouze ing. Václav Špinka

Fotbalové vyznání

Předmluva

Na jaře roku 2004 za mnou přišel můj kamarád Vašek Židů, autor velice hezké knížky "Historie velkooseckého sportu". Přišel jsem tě požádat, jestli bys mi nepomohl doplnit některé údaje z historie velkooseckého fotbalu. Fotbal jsi hrál hodně dlouho a tvoje vzpomínky by mohly být zajímavé. Obešel jsem i další bývalé hráče a ti už mi pomoc slíbili. Chtěl bych všechny ty vzpomínky zpracovat pro kroniku velkooseckého sportu a pro "Osečan", řekl Vašek a přitom mi strkal do ruky cosi jako dotazník nebo spíš návodědu pro osvěžení mé paměti.

Když Vašek odešel, uvědomil jsem si, že jsem vlastně pamětník. Vždycky jsem si myslel, že pamětníci jsou ti ještě starší bývalí hráči, které občas potkávám. Ale není tomu tak. Stát se pamětníkem není totiž tak složité. Stačí k tomu pouze, abyste se dožili věku, kdy to, o čem chcete vyprávět, už nemůžete aktivně prožívat a přitom si ještě cosi pamatujete. Věk pamětníka není pevně určen, pamětníkem může být i žák 8.B., když vzpomíná na léta strávená ve školce. A tak mi došlo, že co se týká fotbalu, jsem už 16 let pamětníkem. Ale ani pamětníkem není člověk věčně. Jak léta přibývají, paměť ubývá a z pamětníka se pomalu stává sklerotik, který už při nejlepší vůli žádné paměti nenapíše.

Jakmile jsem si uvědomil tuto hořkou pravdu, řekl jsem si, že pokud vůbec mohu svými vzpomínkami doplnit historii velkooseckého fotbalu, musím začít ihned, protože těch 16 let od doby, kdy jsem se stal pamětníkem, mě už bohužel posunulo ke kategorii sklerotiků a krásné fotbalové vzpomínky z mládí již více či méně vybledly. A tak jsem je musel trochu vyretušovat a maličko přibarvit. Tato restaurátorská práce ale nezměnila v zásadě pravdivost popsaných událostí. Ty jsou možná jen mírně nepřesné a maličko pestřejší, než byl původní originál.

Snažil jsem se nejprve držet přesně osnovy, kterou mi Vašek dal, ale při čtení toho, co tímto způsobem vzniklo jsem měl pocit, že čtu nezáživný úřední záznam. Pokusil jsem se tedy svoje vzpomínky formulovat sám trochu volně, s humorem a snad i zajímavěji. To už ale musíte posoudit sami. Na svoji omluvu a obranu chci hned úvodem říci, že jsem nebyl, nejsem a patrně už nebudu spisovatel.

Jak se stát fotbalistou

Aby se mohl stát člověk fotbalistou, musí se především narodit. To se mi podařilo již v roce 1943, dokonce v neděli 7.3. Samá šťastná čísla, ale moje zásluha to nebyla. V té době bylo nutné se narodit jako kluk, protože dívčí fotbal ještě neexistoval. Je také dobré mít alespoň dvě nohy, i když i jednonohých fotbalistů běhá po hřištích stále dost. Důležité je samozřejmě dobré zdraví a chuť k pohybu. Výhodou je, když už se fotbal ve vašem rodišti hraje. Já jsem to štěstí měl a už jako malý, snad osmiletý kluk, jsem chodil na hřiště nejenom když se hrály zápasy, ale i v době, když mužstvo trénovalo. Při zápasech jsem obvykle sedával za brankou a pozoroval hru brankářů. Jejich dobré zákroky mě fascinovaly a správně jsem tušil, že brankář je nejdůležitější postava na hřišti. Chybu brankáře jen málokdy někdo napraví, naopak jeho skvělé zákroky mohou rozhodnout utkání. Během tréninků, když mužstvo dospělých nacvičovalo střelbu, jsem zase poctivě běhal pro zakopnuté míče a vracel je zpátky do hřiště. Za odměnu jsem potom směl hájit jednu z branek, když se hrálo "bago". Směle jsem se přitom vrhal pod nohy takových

hráčů, jako byli Březina, Beneš, Novákové, Patočkové, Kubíčkové, Pecl a další tehdejší hvězdy Viktorie. Všichni se ke mně chovali velice krásně, za každý dobrý zákrok mě dlouze chválili a při hře dávali velký pozor, aby mi nikdo z nich neublížil, třeba i nechtíc. S jedním z nich, Jardou Novákem jsem si zahrál později i několik skutečných mistrovských utkání v dresu Viktorie.

Se svými vrstevníky jsem začal hrát fotbal již od první třídy. Po vyučování jsme se scházeli na některém z plácků, kterých bylo v té době v Oseku opravdu hodně. Nejznámější byly plácky "Na náměstí" u minerálky, tam, co dnes stojí družstevní bytovka, "U Máčidla", "Na starém hřišti", dnes tam je závod "Elektrizace železnic", na zahradě "Dělnického domu", "U školy", "V borku" na Stráži a "U Loskotů". U Loskotů jsme měli i svého diváka. Byl jím pan Loskot, Pepíkův otec, který nám vášnivě fandil a občas si s námi i zahrál. Spolu s Pepíkem s námi hrávala často i jeho sestra Věrka, a to velice dobře. Škoda, že se už tenkrát nehrál dívčí fotbal!

Můj první míč

Mít svůj vlastní míč, to byla moje zdánlivě nesplnitelná touha. Že by mi ho koupil táta, to nepřicházelo v úvahu vzhledem k jeho vztahu ke sportu a bez míče se fotbal prostě hrát nedá. Co bylo platné, že se nás sešlo na některém z plácků třeba deset, když žádný z nás neměl balón. Potom jsme museli často dlouho čekat, jestli nepřijde některý z těch šťastných majitelů míče, abychom si mohli zahrát. Vlastník míče měl obrovskou výhodu. Když si chtěl zahrát fotbal, vzal prostě balón a těch pár kluků vždycky našel. Navíc obvykle rozhodoval o tom, kdo s kým bude hrát a proti komu. Mohl také doma sám trénovat fotbalovou techniku.

Jednou však i mne potkalo velké štěstí. Při jedné nedělní procházce po místním smetišti jsem nechtěl věřit svým očím. Uprostřed různého harampádí ležel ON! Krásný kulatý nesmysl! Rychle jsem se k němu rozeběhl. Jak jsem se ale k míči blížil, krásy valem ubývalo. Nakonec přede mnou ležel zpuchřelý balón bez duše, ve kterém bylo děr víc než v ementálu. To mě sice trochu zklamalo ale dalo se to čekat. Smetiště přece jenom není obchodní dům. Míč, či spíše torzo míče jsem vzal domů, pečlivě ho očistil, natřel krémem na boty a vyleštil. Z dálky teď už opět vypadal docela pěkně. Hned druhý den jsem v Kolíně koupil duši a doma míč nedočkavě nafoukl. Výsledek byl žalostný. Těch pár nití, co drželo míč jakž takž pohromadě, povolilo a duše vylezla ven. Míč jsem zase vypustil a přemýšlel co dál.

Na konci naší ulice měl ševcovskou dílnu starý pan Procházka, otec známého funkcionáře Jindry Procházky a děda Jindry mladšího. Byl to mimořádně hodný člověk, který spravoval boty celé naší rodině. Boty jsem mu do opravy nosil většinou já, a když mi řekl: "Tak si počkej, Vendo, já ti to hned spravím", sedl jsem si do kouta a pozoroval, jak mu jde práce pěkně od ruky. Přitom jsem si prohlížel i zařízení dílny a tak jsem věděl, že pan Procházka má i ševcovský šicí stroj. Ten by určitě dokázal míč spravit!

Za chvíli už jsem stál v ševcovské dílně a strkal míč, či co to vlastně bylo, panu Procházkovi do ruky. "Pane Procházka, nemoh byste mi ten míč zašít?", zeptal jsem se se strachem. "Proboha, kdes to vzal? Dyk je to celý zpuchřelý!" zděsil se pan Procházka. "Na půdě", lhal jsem účelově ze strachu, že když prozradím původ míče, tak mě s ním pan Procházka vyhodí. "To mi neříkej, táta fotbal v životě neviděl, kde by se u vás vzal

balón. Tos musel najít někde na smetišti” uhádl neomylně. Celý rudý jsem pípl: ”A nešly by ty díry zašít?” ”To teda nešly, stejně by se ti to rozpadlo” zněla odpověď.

Zklamání bylo obrovské a určitě to na mně bylo vidět. Naštěstí pan Procházka pokračoval. ”To budu muset celý rozparat a sešít znovu, jinak ti to nevydrží ani den”. V duchu jsem zajásal. ”A kdy si pro to můžu přijít?” zeptal jsem se už šťastně. ”Zejtra vodpoledne” ukončil rozhovor pan Procházka.

Druhý den, minutu po dvanácté, jsem už byl dílně. ”To už seš tady?” ptal se pan Procházka, když mě spatřil. ”Už je odpoledne” řekl jsem potichu. ”No, máš to hotový, ale neručím za to, ta kůže je už prodřená a zpuchřelá, moc to asi nevydrží”. ”A kolik to bude stát?” ptal jsem se s velkými obavami. Peníze jsem neměl, ale snad je nějak z maminky vyloudím, utěšoval jsem se v duchu. ”A kolik máš sebou?” pan Procházka na to. ”Nic”, řekl jsem po pravdě, ”ale já si dojdou domů”. ”Tak mi dej všechno, co máš u sebe a vem si to”. Chvilí jsem nechápavě koukal, ale když mi pan Procházka strčil míč do rukou, dlouho jsem děkoval a pak šťastně odešel. Konečně jsem měl svůj balón a nemusel čekat, až někdo přinese míč, abych si mohl zahrát fotbal. Navíc jsem mohl trénovat sám doma, ale jenom tehdy, když nebyl táta doma. Míč mi vydržel až do doby, kdy jsem začal hrát za žáky a pak jsem už svůj vlastní nepotřeboval. (Pokračování v příštím čísle Osečanu.)

ing. Václav Špinka

World Harmony Run

Zveme vás k aktivní účasti a spolupráci při průběhu celoevropského štafetového běhu s názvem . Letos nese mezinárodní tým běžců hořící pochodeň harmonie přes 45 zemí Evropy, na trase dlouhé více než 24000 km. Cílem této výjimečné sportovní a společenské akce je posílit přátelství, porozumění a harmonii mezi lidmi a národy.

**Dne 1.10.2005 v 16:15
přiběhne tato mezinárodní štafeta do vaší obce.**

Jak se můžete zúčastnit?

Účast každého jednotlivce nebo obce je čistě dobrovolná. Bude nám ctít, pokud se rozhodnete osobně převzít pochodeň harmonie nebo s ní běžet pár metrů či kilometrů. Formu Vaší účasti a přesný časový harmonogram můžete konzultovat s níže uvedeným koordinátorem. Srdečně děkujeme za Vaši případnou účast. Čím více lidí se rozhodne podpořit myšlenku světové harmonie, tím dříve se tento sen stane skutečností.

Ondřej Veselý, tel: 737 263 854

Podrobnější informace o akci na adrese:
www.worldharmonyrun.org/czechrepublic

Obecní knihovna ve Velkém Oseku informuje

Prázdniny a většina dovolených je za námi a nás opět čeká podzim. Může být vlídný, slunečný, ale nezřídka bývá chladný a deštivý, plný plískanic. To je ten správný čas na posezení s knihou. Knihou, která přinese nejen zábavu, ale i poučení.

Z nových přírůstků naší knihovny stojí za pozornost několik titulů životopisného charakteru. Letos jsme vzpomínali 100. výročí narození Jana Wericha - "12 podob Jana Wericha" (Cinger). Kniha ukazuje oblíbeného umělce z těch málo známých stránek. Další titul "Listování" (Werich) přináší Werichovu neznámou korespondenci. O známé herečce a zpěvačce se dočtete v knize "Ljuba Hermanová" (O.Suchý). "Jak jsem se mýlil v politice" - autor bývalý premiér Miloš Zeman, "Taková nám vládli" (Pernes) - portréty komunistických prezidentů od Gottwalda po Husáka.

Zájemce o počítače potěší tituly: "S počítačem nejen k maturitě", "Počítačové vzdělávání", "Microsoft Word 2000 pro školy", "Microsoft Excel 2000 pro školy" (Navrátil) aj.

Pro kutily a zájemce o vylepšení bytu či zahrady jsou tady: "Encyklopedie práce se dřevem", "Pergoly" (Paves), "Moderní kuchyně" (Řezničková), "Vestavba podkrovní" (Berndt).

Milovníky cestopisů zaujme jistě "Sloni žijí do sta let" (Zikmund) - autor, známý cestovatel z dvojice z proslulé dvojice Zikmund a Hanzelka, vyráží po mnoha letech znovu na cestu po bývalém Ceylonu po stopách své první výpravy.

Několik titulů spolu s krásnými fotografiemi přináší manželská dvojice Lenky a Václava Špillarových "Afrika-Jiný svět", "Austrálie-Ve stínu baobabů", "Oceánie-Perly Havajských ostrovů" aj.

Pro rodiče a vychovatele jsou určeny knihy: "Dospívání" (Orvin), "Encyklopedie rodičovství" (Lee), "Bolest šikanování" (Kolář) aj.

Z krásné literatury stojí za upozornění román kolínského rodáka Jana Nováka o bratřech Mašínech: "Zatím dobrý -Mašínovi a největší příběh studené války", který byl oceněn titulem Kniha roku. Napětí slibují knihy "Hrdinové ohně" (Švanda) - psychologický román z prostředí profesionálních hasičů v Kalifornii. "Smrt na ovčí farmě" (Marsh) je detektivka z N.Zélandu, "Lovkyně zločinců" (Evanovich) -krimi z USA.

Osvědčený humor přináší M. Švandrlík: "Na nebožku vypadáte skvěle", "Muž, který se topil". "Avantýry zámeckého pána" (Cerha) je obraz současné restituce.

Milovníky klasické literatury z prostředí Vysočiny 19. století zaujme Vlasta Pittnerová, neprávem poněkud opomíjená autorka z přelomu 19. a 20. století: "Z našich dědin", "Tvrký osud", "Barbora harfenice" aj.

Pro nejmladší čtenáře jsou určeny: "O modrooké holce a její školce" (Svobodová), "Pohádka o Myšákově" (Gemrotová), "Slůně Bimbo", "Polárka, Vločka a Kulička" (Grindley) - dvě knížky o zvířatech s překrásnými ilustracemi.

Pro děti od 9 let jsou určeny knihy E. Blytonové -příběhy party dětí a psa, známý cyklus "Správná pětka". Pro děvčata "Bibi, opravdová princezna" (Francková), "Hanka, nejlepší holka" (Šimová), "Štěstí hledej doma" (Řeháčková) a další. Z titulů populárně naučné literatury pro děti stojí za pozornost velice vtipně psaní: "Děsní dinosauři" (Olivek),

”Tajuplné lidské tělo”, ”Protivné breberky” (Arnold) s mnoha humornými ilustracemi.

Toto byl pouze částečný výčet nových knih, které přibyly do naší knihovny. Srdečně Vás zveme k návštěvě!

Současně upozorňujeme na akci, probíhající v měsíci říjnu již několikátým rokem. Je to ”**TÝDEN KNIHOVEN**”. V letošním roce probíhá ve dnech 3. - 9. října. V tomto týdnu máte možnost využít řady výhod:

- zápis nových čtenářů zdarma
- bezplatné vrácení na upomínky a dlouhodobé výpůjčky
- možnost zájemců - i neregistrovaných čtenářů - k prohlídce knihovny

Knihovna je otevřena denně mimo středu:

Pondělí + čtvrtek: 9:00 - 11:00 12:00 - 15:00
Úterý + pátek: — 12:00 - 17:30

Registrační poplatky:

- Dospělí - 40,- Kč
- Děti, studenti, důchodci - 20,- Kč

K registraci je nutný občanský průkaz, u dětí písemný souhlas rodičů na přihlášce dítěte.

Telefon: 321 795 544

E-mail: velosek.knihovna@worldonline.cz

Stránka knihovny: www.sweb.cz/knihovna.velosek

Těšíme se na Vaši návštěvu!

J. Dohnalová, knihovnice

Klub kamarádů Kučerovců

- pražské legendární skupiny -

rozšiřuje své řady u příležitosti nastávajícího 60. výročí jejího vzniku a nepřetržité činnosti. Členství je bezplatné.

Informace a přihlášky (za dopisní známku) na adrese:

Bedřich Jan Skočdopol (KKK), Čiklova 21, 140 00 Praha 4 - Nusle
nebo telefonicky: 241 405 152, 721 253 282

Léto s Gumídky

Po roční odmlce se opět děti z naší osecké školy vydaly v létě na tábor k Orlické přehradě do obce Pastviny. Zúčastnilo se celkem 53 dětí ve věku od 6 do 14 let.

Podívaly se po okolí Pastvin, navštívily rozhlednu na Suchém vrchu, tvrz Bouda, prošly naučnou stezkou loupežníka Ledříčka, na které prozkoumaly i zdejší bunkry. Viděly i jeskyň samotného Ledříčka. Nechyběla ani návštěva Orlické přehrady, kterou si děti prohlédly i uvnitř. Celkem našlapaly za týden asi 60 km.

Hned po příjezdu a prozkoumání chalupy s jejím pozemkem, na které je i pláž, jsme se svažili v Divoké Orlici. Následovalo zahájení celotáborové hry. Přijeli jsme totiž do těchto míst po nelezení lahve plovoucí ve zdejší přehradě, obsahující pergamen od Výsosti Kristyána ze Země Gumídků. Žádal toho, kdo jeho vzkaz najde, aby vysvobodil jeho lid i Gumídky od zlého čaroděje Zababy a jeho Ignoranstva. Naše děti plnily spousty úkolů náročných jak po fyzické stránce, tak i hlavolamy.

První úkol pro každé družstvo byl najít v lese svého lesního skřítku. Ten dětem poradil, jakou rostlinu musí hledat pro vládce Orlických hor, Rampušáka, aby jim pomohl odhalit skrýš zlého čaroděje Zababy a poradil, jak čaroděje přemoci. Mezi tím se děti střetly s nezníčitelným chrličem jedovaté tekutiny. Za pomoci slunečních paprsků a zrcátka ho ochrnuly a v jeho doupěti našly mapu k zapisování splněných úkolů. Od Rampušáka se dozvěděly o lásce Zababy ke zlatu. Proto, aby si ho mohly koupit, další den děti

hledaly po lese zlaté nugety. Zababa sídlil na mostě přes Orlici. Jediná cesta za ním byla na lodích. Každé družstvo postupně dopádlovalo pod most, kde za zlaté nugety obdržely luštěnku spuštěnou na laně z mostu. Na ní pospojovaly body a ukázal se jim obrázek, kde najdou poslední část vzkazu o pokladu. Po olympiádě plné netradičních soutěží jednotlivá družstva hledala podle posledního odkazu část "něčeho", co po spojení všech družstev zlomí kouzlo čaroděje a pošle je za pokladem. Vznikl obrázek s vánočním stromečkem, pod kterým najdou Ledříčkův poklad. Děti se zlobily, že po týdenním honění za pokladem teď musí čekat až do vánoc.

Tábor pomalu končil karnevalovým rejem, táborákem na rozloučenou, stezkou odvahy. Když tu se v kulturní místnosti rozsvítil vánoční stromeček. Děti se dočkaly svého pokladu! Kromě triček se znakem a obrázkem Gumídků obdržely děti na památku medaile, videokazety a CD-R s nahrávkou a fotografiemi z celého týdne tábora.

Při zpáteční cestě domů dvěma autobusy jsme přepadli McDonald a zakoupili všem na úplné zakončení tábora menu s překvapením.

Na závěr bych chtěla poděkovat všem vedoucím a instruktorům za jejich péči a trpělivost s dětmi. Perfektní zdravotnici Ivě Karbanové za 100% péči o vaše ratolesti a rychlé zdravotní zásahy při drobných zraněních. A také všem rodičům, kteří přispěli sladkostmi, zvláště firmě Lud'ka Karbana, která dětem věnovala nejen spoustu sladkostí, ale i věcné dárky. Zároveň touto cestou děkuji také dětem za dobré chování a vystupování během celého týdne.

Již se těšíme na další tábor a pomalu začínáme plánovat - měl by být až pro 80 dětí, nejen osekých. O letošním táboře a nabídce na příští léto se dočtete na internetových stránkách oseké školy.

Jana Formánková

Vložit soubor:
rozpis-podzim-2005.xls

Vybráno z obecní kroniky - pokračování z č.2/2005

- 1969**
- politický život - viz článek "1969 - Politický život"
 - vázlo zásobování - textilem, vepřovým masem (stály se na něj fronty), uhlím (stanoven příděl 15q na rodinu a rok)
 - odhalen opravený pomník T.G.Masaryka za účasti 500 obyvatel obce
- 1970**
- zahájena výstavba 15 bytových jednotek n.p. Vodní stavby
- 1971**
- proběhly volby do MNV - předsedou zvolen Vladimír Tázler
 - začala výstavba mateřské školy na zahradě Dělnického domu
 - zemřel učitel a dosavadní kronikář Václav Klíma, novým kronikářem se stal Miloslav Dvořák
 - byla zrušena Juvena a obnovena činnost SSM (Socialistický svaz mládeže) a SČSP (Svaz československo-sovětského přátelství)
- 1972**
- dokončena výstavba mateřské školy pro 80 dětí
- 1973**
- vážně onemocněl předseda MNV V. Tázler, v doplňovacích volbách byl předsedou zvolen L. Melichar
 - sloučením JZD Ovčáry, Velký Osek, Veltruby, Hradištko, Sendražice, Jestřabí Lhota, Býchory, Konárovice, Tři Dvory, Veletov, Jelen, Volárna a Lžovice vzniklo JZD Nový směr se sídlem v Ovčárech
- 1974**
- v "Akci Z" byla zahájena výstavba benzínové pumpy
 - zápis o provedené opravě záznamů v obecní kronice - čtěte na str. 14-15

1969 - Politický život (doslovný přepis z kroniky)

Hladina politického života, od loňska silně rozčeřená, se letos zklidňovala jen pozvolna. Hledaly se cesty, jak zvládnout negativní zjevy v politickém i hospodářském životě. Byly učiněny první kroky ke konsolidaci veškerého dění ve státě.

Zoufalý čin studenta Jana Palacha nalézal stále velkou odezvu v rozbouřených myslích.

Dne 28. března na mistrovství světa v ledním hokeji docílilo naše národní mužstvo velkého úspěchu tím, že zvítězilo nad mužstvem SSSR, které se zdálo být dosud neporažitelné. Radosti z tohoto vítězství využily určité skupiny lidí, takže v některých velkých městech v ČSSR, zvláště v Praze, došlo k nepřístojnostem a k porušení veřejného pořádku, např. v Praze k vypálení a demolování sovětské kanceláře Aeroflot. Vláda byla nucena učinit řadu opatření k zajištění pořádku (zastavení vydávání některých novin - Politika, Reportér). I ve zdejší obci bylo hokejové vítězství patřičně oslaveno v restauraci Dělnický dům, kde se popíjelo a zpívalo do pozdějších nočních hodin, ale k nějakým incidentům přitom nedošlo. Tyto události byly také předmětem jednání MNV.

Zápis o provedené opravě záznamů v obecní kronice na str. č. 137

Jedná se o události státně politické z roku 1968-69. Kronikář uvedl tyto události pod dojmem subjektivních názorů následkem nedostatečné informovanosti a pod psychologickým působením na myšlení lidí od sdělovacích prostředků a skupin protidemokratických sil. Nerozhodnost a nedůslednost polednového ÚV KSČ, který ustupoval z posic marx-leninských principů a internacionálních svazků dělnických a komunistických stran, dal možnost formování protidemokratických živelů a otevřel cestu působení protidemokratické ideologii. Důsledkem bylo pomlouvání, zkreslené a nepravdivé informace proti Sovětskému svazu, znehodnocení výsledků práce KSČ a našeho lidu za období od února 1948, tak zvaná "výhodnost" hospodářské orientace na západní kapitalistické státy. Byla vyhlášována hesla jako zrušení Lidových milicí, odbory bez komunistů, ustavování protidemokratických politických stran a organizací jako byly KAN, K 231, ustavení podnikových rad na závoddech atd. Byla rozrušena hospodářská politika plánovitého hospodářství, zvyšovaly se ceny životních potřeb a vzrůstaly tlaky jednotlivých resortů a oborů na zvyšování mezd apod.

Pravicové síly obratně využívaly kombinovaného nátlaku shora z vedoucích orgánů strany a státu a zdola prostřednictvím sdělovacích prostředků, organizováním různých mítinků, resolucí, podpisových akcí atd., které byly vydávány za stanoviska strany a pracujících, i když byly často inspirovány malými skupinami či jednotlivci. Vedení strany KSČ nedokázalo usměrnit stranické orgány a tím se stalo, že část funkcionářů nerozeznávala záměr pravice a část se stahovala z boje. Imperialismu se tak naskytla příležitost uskutečňovat v ČSSR v duchu své strategie a taktiky cíle, které dlouhodobě vůči socialistickým zemím rozpracovával. Proto tento blok, pod jehož náporom započal rozklad řídicí struktury strany, soc. státu a naší společnosti, našel všestrannou politickou, morální i materiální podporu imperialistických sil.

Nemalá role v antisocialistické hře o Československo připadla reakčním představitelům katolického klínu, podporovaným katolickou emigrací v zahraničí. Působení zahraniční a vnitřní reakce prohlubovalo vnitropolitickou krizi, která se stále více promítala do vztahů s našimi nejbližšími spojenci. Bratrské strany, především KSSS, se snažily s velkou trpělivostí odstranit napětí ve vzájemných vztazích a přesvědčit vedení KSČ, že je nutno čelit kontrarevoluční hrozbě v ČSSR. V první polovině roku se konaly schůzky v Drážďanech, Sofii, Moskvě, Čierne nad Tisou, na kterých byly projednávány nebezpečné vývojové tendence ohrožující naše socialistické zřízení, kterými jsou zároveň ohrožovány zájmy celého soc. tábora. Přes všechny sliby dané spojencům našimi představiteli a dopisy A. Dubčeka se náprava nezjednávala. Pravicové síly dokonce prosadily neúčast delegace KSČ na schůzce bratrských stran v červenci 1968 ve Varšavě.

Záměry a cíle kontrarevoluce v Československu byly obdobné jako v Maďarsku v roce 1956, pouze taktický postup byl jiný, vzhledem k odlišným podmínkám a době. Mocenské orgány státní bezpečnosti, justice i armády byly ochromeny, nebyly schopny čelit prudkému nástupu kontrarevolučního podzemí ani diverzi vnějších nepřátel. Nebyla ohrožena jenom stabilita a bezpečnost našeho státu, ale i hranice tábora socialismu na rozhraní socialistické a kapitalistické soustavy v Evropě. Ochrana socialismu v naší zemi se stala společnou záležitostí socialistických států a bratrských stran těchto zemí.

Vstup spojeneckých vojsk do Československa 21. srpna 1968 předešel krveprolití a byl tedy potřebným a jedině správným řešením. Po uvážení všech faktů o poměrech v naší zemi před srpnem 1968 i v pozdějším období potvrzuje, že žádné jiné řešení, než bezprostřední pomoc SSSR a dalších spojenců, nemohlo mít v daných podmínkách naději na úspěch, neboť by nevedlo k záchraně socialismu v ČSSR.

Pravicové síly po srpnu 1968 rozpoutaly kampaň protisovětské hysterie a pod různými hesly projevujícími se navenek pseudovlasteneckými výzvami mátlý poctivé občany. Kontrarevoluční úloha sdělovacích prostředků vyústila po srpnu ve smrt šovinistické demagogie, která měla zabránit tomu, aby českoslovenští občané rozpoznali správnou dělicí čáru třídního boje, měla vzbudit dojem, že jde o "všenárodní vlastenecké hnutí". Takovému ovzduší podlehl i mnozí čestní občané naší republiky, kteří vinou celkové dezinformace nebyli sto rychle rozeznat skutečnou pravdu. Postupně se sami přesvědčili o správnosti internacionální pomoci spojenců, tehdejších svých postojů upřímně litují a poctivou prací vyjadřují svou oddanost věci socialismu.

Po podepsání dohod v Moskvě o normalizaci poměrů ČSSR dne 25. srpna 1968 a schválení smlouvy o dočasném pobytu sovětských vojsk v ČSSR 18.10.1968 v Národním shromáždění byla ihned uskutečněna materiální pomoc Sovětského svazu našemu rozvrácenému hospodářství. Velký význam pro další vývoj v naší společnosti sehrálo plenární zasedání ÚV KSČ v listopadu 1968, jehož výsledky značnou měrou omezily působnost pravicových živlů.

Ústřední výbor KSČ zveřejnil listopadovou rezoluci, která umožnila stranickému aktivu KSČ rozvíjet marxisticko-leninský kurs KSČ.

Rozhodující obrat nastal až v dubnu roku 1969, kdy na plenárním zasedání ÚV KSČ byly provedeny zásadní změny ve vedení a politice KSČ. Nastoupilo nové politické vedení v čele s prvním tajemníkem ÚV soudruhem G. Husákem a aktivita přešla nezvratně do rukou marxisticko-leninské levice. V poměrně krátké době se znovu upevnilo plánovité řízení národního hospodářství, stabilisoval se trh a odvrátila se perspektiva hospodářského úpadku.

Spolu s pokračující konsolidací politických a hospodářských poměrů došlo též k posílení mezinárodního postavení ČSSR a obnově internacionální autority. Během roku 1969 až 1970 došlo k plnému obnovení a rozvinutí soudružských vztahů mezi ČSSR a ostatními socialistickými zeměmi -upevnila se a prohloubila hospodářská spolupráce Rady vzájemné hospodářské pomoci, mnohonásobně se zvýšil vzájemný obchod a kooperace na všech úrovních vědy, techniky a výroby.

Zápis byl pojednán a odsouhlasen na zasedání rady MNV.
Velký Osek, dne 21. listopadu 1974
Podepsáni tajemník MNV Novák a předseda MNV Melichar.

Václav Židů

VII PYTLÁCTVÍ VE SPOLKOVÝCH VODÁCH A NESPORTOVNÍ CHOVÁNÍ

Samozřejmě se také v našem rybářském spolku našli někteří členové, kteří nedodržovali stanovená pravidla a dopouštěli se přestupků. I o tom se jednatelská kniha zmiňuje. Kromě toho jsou v ní zápisy také o pytláčení ve spolkových vodách. Toho se dopouštěli občané (většinou místní), kteří se nechtěli stát přímo členem spolku, protože jejich úlovky by byly omezovány. Proto raději chytali "načerno". První zmínka o takových přestupcích je hned v roce 1928, kdy bylo zjištěno, že někteří členové chytají na čeren, což bylo zakázáno. Dále v tomto roce zabavilo četnictvo, které se podílelo na hlídání spolkových vod, ryby a pytlácké náčiní Rudolfa Husáka. Předseda spolku byl kvůli pytlákům i několikrát předvolán k soudu. V květnu 1929 došlo spolku udání týkající se chytání ryb v louži pod Husákovými. Roku 1931 bylo vedeno soudní řízení proti "škůdcům", kteří zničili ryby pod Pinkasovými. V červenci 1933 zabavil člen Růžička na Máčidle měchy K. Pivoncovi a předal je předsedovi. V květnu 1935 byla dokonce svolána mimořádná schůze kvůli pytláctví. Jednalo se o tom, jaký postup bude použit vůči bratrům Čvančarovým, kteří byli dne 7.5.1935 ve 23 hodin chyceni při chytání ryb na Starém Labi. Bylo usneseno zabavit čeren a zaplacení pokuty 50 Kč. V září téhož roku byla podána stížnost na člena Váňu, který chytal na více prutů, proto mu bylo domluveno. Ještě v lednu 1936 bratři Čvančarové nezaplatili pokutu, a proto bylo usneseno, že v případě nezaplacení do osmi dnů se bude náhrada vymáhat soudně. Ale nakonec zaplatili ve stanovené lhůtě. V září 1936 byl spolku zaslán přípis od obecního úřadu, aby se dostavil pan Vokoun ve věci trestného řízení, protože byl přistížen při kladení šňůr na Máčidle. Bylo odhlasováno, aby zaplatil 10 Kč do pokladny pro chudé. Další stížnost byla podána v listopadu 1936 na členy Krále a Váňu pro neoprávněné chytání na Máčidle. Oba členové chytali kapry a štiky, ačkoliv to bylo zakázáno. Dále byl přistížen nečlen F. Mašín při pytláčení pod Pinkasovými. Na výborové schůzi 25.11.1936 bylo rozhodnuto, že člen Král bude vyloučen ze spolku a člen Váňa, který se obhájil, zaplatí pokutu 5 Kč. Toto usnesení bylo člena Královi předloženo písemně: "Rozhodnutím výborové schůze ze dne 25.11.1936 byl jste vyloučen ze Spolku sportovních rybářů ve Velkém Oseku pro neplacení příspěvků a porušení spolkového ustanovení. Odevzdejte legitimaci poslíčkovi a předložte k opravení rybářský lístek." Král ale odmítl vydat legitimaci k opravení a řekl, že se odvolá k valné hromadě. Také Váňa odmítl zaplatit pokutu. V témže roce byla ještě hlášena pytlácká aféra, do které byl zapleten již zmiňovaný. Bylo to ohlášeno četnické stanici. Nato se pachatelé přiznali, že odcizili asi 40 kg kaprů z Máčidla. Při soudním jednání jim bylo stanoveno uhradit škodu ve výši 1000 Kč. Případ Krále byl projednáván ještě v roce 1937. Byla o něm informována četnická stanice, která proti němu měla zakročit v případě jeho chycení ve spolkových vodách. V dalších letech se o pytláčení nepíše.

ZÁVĚR

Jednatelské knihy Spolku sportovních rybářů ve Velkém Oseku nám ukázaly vcelku věrný obraz o fungování a činnosti tohoto spolku. Začátky spolku sice nebyly lehké, ale spolek překonal všechny problémy kolem získání spolkových vod a mohl začít fungovat naplno. Po organizační stránce fungoval dobře díky schopným a zodpovědným členům, kteří byli v čele spolku. Spolkem prošla spousta lidí, téměř v každém zápisu ze schůzí jsou

uvádění noví členové. Někteří setrvali po několik let, jiní jen několik měsíců. Byli mezi nimi lidé zodpovědní, kteří měli rádi své "sportování", ale byli mezi nimi i takoví, kteří při sportování podváděli a viděli jen svůj prospěch. Spolek se několikrát ocitl v tak hluboké krizi, že se jednalo o jeho zrušení, ke kterému však nakonec nikdy nedošlo. Sloučení s Kolínským klubem rybářů spolku určitě pomohlo, hlavně proto, že pro sebe spolek získal Labe k rybaření. Jeho aktivity se tak ještě rozšířily a spolek nebyl závislý jen na malých tůňkách v okolí Velkého Oseka. Spolek sportovních rybářů ve Velkém Oseku funguje i v současné době. Je to dokladem toho, že byl založen na pevných základech s přesným cílem rozvíjet sportovní rybářství. (-Konec-)

=====
Sdružení obrany spotřebitelů ČR
Ve Smečkách 7, 110 00 Praha 1
Poradenská linka "SOS po telefonu" - 900 08 08 08 (8 Kč/min)
tel.: 224 239 940, fax: 224 239 941
www.spotrebitele.info
=====

Zašlete nám své náměty, připomínky či poděkování prostřednictvím SMS zprávy s textem: SOS + Váš text na číslo 900 0906. Tato SMS stojí 6 Kč, technicky zajišťuje Marketing Evolution s.r.o.

Dotaz:

Před dovolenou jsem si koupila plavky, ale po dvou dnech povolily gumičky a látka celá ztratila pružnost, prostě po pár dnech už jsem je nemohla nosit, byly tak o dvě velikosti větší. V prodejně mi dali kontakt na výrobce v Rakousku, ať to vyřídím s ním, že oni jsou pouze prostředník.

Odpověď:

Prodejna nepostupuje podle zákona, porušuje ho. Vy jste navázala právní vztah s ní a není vaší povinností jednat s výrobcem. To je problém prodejce, jak má nastavené své smluvní vztahy s dodavateli. Doporučuji reklamovat znovu s odkazem na § 616, odstavec 4 občanského zákoníku, který říká, že objeví-li se vada (rozpor s kupní smlouvou) do 6 měsíců po koupi, má se za to, že existovala již při převzetí. A pokud s tím prodejce nesouhlasí, je na něm, aby dokázal opak, jinak řečeno na jeho straně je důkazní břemeno. Pokud by tedy tvrdil, že jste si plavky zničila sama špatným zacházením, musí to dokázat. Kdyby odmítl jednat, pak doporučuji - pokud jste ochotna svá práva bránit i nadále - říci mu, že si zajistíte odborný posudek a náklady na něj bude muset zřejmě uhradit on. Spotřebitel má totiž práva v případě uznané reklamace na úhradu nutných nákladů s ní spojených (§ 598 OZ). Budete-li mít dojem, že osobní jednání nevede k úspěchu, kontaktujte prodejce písemně dopisem s dodejkou nazvaným "poslední pokus o smír před podáním žaloby".

Mgr. Ivana Picková, Sdružení obrany spotřebitelů ČR

Kvíz pro volné chvíle

1. Co vám říká slovo "fakule"?
a) opuchlina b) vysoká bota c) pochodeň
2. Jak se jmenuje nejstarší město na světě? Počátky má už ve 4.století př.n.l.
a) Damašek b) Kingston c) Canberra
3. Kdo řekl: "Vesmír a lidská hloupost jsou nekonečné, i když v prvním případě si tím nejsem tak jistý."?
a) Jan Werich b) Albert Einstein c) Winston Churchill
4. Víte, co znamená slovo "kompendium"?
a) úmluva b) pravomoc c) souhrnná příručka
5. Který strom byl odborníky na botaniku a ekologii vyhlášen "stromem roku 2004"?
a) jedle bílá b) smrk černý c) borovice
6. Na stavbě Chrámu sv. Víta se podílela řada stavitelů. Kdo mezi ně nepatří?
a) Josif Plečnik b) Kamil Hilbert c) Petr Parléř
7. Víte, kdo řekl, že "pochybnosti jsou počátkem moudrosti"?
a) Ezop b) René Descartes c) Jan Amos Komenský
8. Co vám říká slovo "paján"?
a) řečnický pultík b) výtka c) chvalozpěv
9. Víte, kdo a kdy jako první zavedl pásovou výrobu v automobilovém průmyslu?
a) H. Ford, 1913 b) J. Sharp, 1834 c) G. Daimler, 1885
10. V současnosti nejvyšší budova světa měří neuvěřitelných 508 m. Je to kancelářská budova a nazývá se Taipei 101. Ve které zemi se tento gigant nachází?
a) Kuvajt b) Brunej c) Tajwan
11. Pevným orientačním bodem Berlína je věž starého kostela na památku císaře Viléma. Jak ji Berlíňané nazývají?
a) Rtěnka b) Pudřenka c) Vykotlaný zub
12. Kdo řekl: "Víc než před kýmkoli jiným by ses měl stydět sám před sebou"?
a) Seneca b) Pythagoras c) Cicero

(Správné odpovědi najdete na str. 20)

"Evropská unie není ráj na zemi, ale šance. A na nás je, zda a jak ji využijeme."
(Václav Havel)

"Někdo má to štěstí, že má schopnost být přítelem."
(Jan Werich)

Zajímavosti

Čeští vědci na titulní straně

Dosud neznámý způsob, jakým buňky poznají, že mají sklon se zvrhnout v buňky rakovinotvorné, objevili čeští vědci působící v dánském Centru pro výzkum rakoviny - Jiřina Bartková, Zuzana Hořejší, Jiří Bartek a Jiří Lukáš. Uznávaný vědecký časopis "Nature" jejich práci ocenil tím, že jí věnoval titulní stranu a hlavní článek v jednom z letošních dubnových čísel.

"Tvoříme v Kodani malou, ale výkonnou českou buňku", říká o svém týmu Jiří Bartek, který do Dánska odešel v roce 1993 po vítězném konkursu. Spolu s Jiřím Lukášem tvoří dvojici, která už má na kontě několik významných úspěchů, a kterou zná vědecký svět pod značkou "Jiri & Jiri".

Nový objev podle všeho přispěje k tomu, že rakovinu bude možné rozpoznat ve velmi časném stadiu a také ji léčit podle specifických potřeb každého pacienta.

Pavla Skálová, Výběr

Tandem Heart zasahuje

Nový přístroj, který umí dočasně nahradit činnost nemocného srdce, už zachraňuje život pacientům po infarktu. Zařízení v hodnotě tří milionů korun dostala jako dar od vděčné pacientky pražská Nemocnice Na Homolce, která ho zatím vlastní jako jediná v ČR. Prvním pacientem byl padesátiletý muž z Kladna, který by jinak neměl šanci přežít.

Tandem Heart, na rozdíl od jiných přístrojů, pro své zapojení na srdeční oběh nepotřebuje náročnou operaci. Lékaři jen zavedou skrze vpichy v oblasti třísla kanylu k pacientovu srdci a pak ji propojí s čerpadlem připevněným ke stehnu. Řídící jednotka sama sleduje stav nemocného a podle něj reguluje práci čerpadla.

Petr Linda, Výběr

Naše nukleární naděje

Matka Země se dostala do vážných problémů. Kdykoli rozsvítíme nebo nastartujeme auto, ubližujeme jí. Různé zdroje, od komínů tepelných elektráren až po výfuky aut, chrlí do ovzduší ohromné množství plynů, především oxidu uhličitého, které ho znečišťují a přispívají ke skleníkovému efektu. Ten by mohl způsobit zvýšení teploty po celé zemi, což by mělo vážné následky, jako například zvýšení hladiny oceánů a záplavy rozsáhlých pobřežních oblastí.

Záchranné lano leží na dosah. Pokud se ho chopíme, ochráníme svět před globálním oteplováním a budeme mít na dlouhou dobu dostatek energie. Řešení je nejen bezpečné, prověřené a prakticky proveditelné, ale i relativně levné. Naší spásou je jaderná energie. Zvažujte, co se nabízí:

Uhlí - je drahé a neekologické, dopravuje se vlaky tisíce kilometrů po železničních tratích. Jeho spalováním se do atmosféry každý rok uvolňují miliardy kubických metrů skleníkových plynů a zbývá po něm 60 000 tun toxického popela.

Ropa - dováží se z politicky nestabilních oblastí, při jejím spalování vzniká skoro stejný objem CO_2 jako z uhlí, do ovzduší uniká také spousta oxidů síry a dalších jedovatých sloučenin.

Zemní plyn - dopravuje se na velké vzdálenosti speciálními tankery nebo plynovody, které se mohou snadno poškodit, navíc jsou lákavým terčem teroristů. Emise vzniklé spalováním rovněž přispívají ke skleníkovému efektu.

Jaderné palivo - na roční provoz elektrárny stačí dvě nákladní auta naložená levným a snadno dostupným uranem, těženým a zpracovaným v politicky stabilních zemích, jako je Kanada a Austrálie. Emise skleníkových plynů je nulová. Nevzniká ani popílek nebo prach.

V západní Evropě dnes pracuje 137 jaderných reaktorů, které vyrábějí asi třetinu elektřiny. Na celém světě je jich v provozu 438, dodávají asi sedminu veškeré elektrické energie. Veškerý vysoce radioaktivní odpad ze všech jaderných provozů ve Velké Británii za padesát let se vejde do krychle o hraně deset metrů.

Kdyby byly jaderné elektrárny tak nebezpečné, jak se mnozí domnívají, francouzská vláda by sotva schválila stavbu 59 nukleárních reaktorů, které dnes vyrábějí 78% elektřiny. Díky jaderným elektrárnám klesla ve Francii produkce skleníkových plynů v energetice o 90%.

Pokud se budeme stále dokola zabývat statisticky zanedbatelnými riziky, místo abychom se starali o ochranu planety, naše vyhlídky se nezlepší. V dnešním elektrickém světě pro nás právě jaderná energie znamená jiskru naděje.

PS: Katastrofa v Černobylu nebyla způsobena konstrukčními nedostatky, ale vinou obsluhy, která vypnula bezpečnostní systém.

Výběr, James Lovelock

Kvíz - správné odpovědi: 1c, 2a, 3b, 4c, 5a, 6a, 7b, 8c, 9a, 10c, 11c, 12b

Báseň, kvíz a články na str. 18 - 20
dodala p. Libuše Kirchnerová

Poznámka: Autor článku "Naše nukleární naděje" **James Lovelock** (1919) je britský biolog, který studoval a univerzitě v Londýně a Manchesteru a získal doktorát medicíny. Vyučoval na několika univerzitách v USA a zúčastnil se také výzkumu NASA, mimo jiné hledání života na Marsu. Nyní pracuje jako nezávislý vědec v anglickém Cornwallu. Je prezidentem Společnosti pro mořskou biologii a členem Královské vědecké společnosti v Londýně.

Příspěvky do Osečanu

Chcete svůj názor či myšlenku sdělit ostatním? Chcete se vyjádřit k dění v naší obci? Časopis Osečan je vám k dispozici. Stačí napsat příspěvek a zanechat ho na Obecním úřadě anebo zaslat na e-mail pavelkov@seznam.cz. Uzávěrka příštího čísla je 20.11.2005.

Lenka Pavelková